Tukholma - 7.3.1950

Hyvä veli. Tuhannet kiitokset kauniista kirjeestäsi. Siinä oli taas runsaasti näköalaa antavaa asiaa, kuten tavallisesti Sinun kirjeissäsi. Sen takia päivä, jolloin sen saan on kuin juhlapäivä. tämä kirje oli vain viipynyt matkalla lähes kuukauden, tarkasti sanoen 7/2–3/3.

Olen lukenut mielenkiinnolla kaikki SS:n julkaisemat artikkelisi. Vaikka oletkin pyrkinyt etsimään enemmän neutraaleja aiheita on niissä kuitenkin aina tentenssi selvä: demokratian puolesta tyranneja vastaan. Jo se, että suuren lännen Amerikan asioista tulee valotettua eri piirteitä niin kuin Sinä teet vahvistaa suomalaista lukijaa kun hänen uskonsa bolshevistisen painostuksen alaisena alkaa horjua. Toivottavasti vielä kauan jaksat kirjoittaa niin kuin tähänkin asti, sillä se on tehnyt ja tulee edelleen tekemään hyvää jälkeä.

Olen kanssasi samaa mieltä, että maailmanpoliittinen tilanne sitten meidän viime näkemän on suuresti huonontunut – tai paremmin sanoen käynyt entistä sekavamaksi. Mutta ehkäpä se tässä sekavuudessaan kohta alkaa saavuttaa sen pisteen, jolloin selviäminen tai selvittäminen tulee kestämättömäksi (?). Tarkoitan sitä, että USA:lla ja kaikilla demokratioilla näyttää olevan ominaista, että ne eivät löydä itseään eivätkä voi ryhtyä ponnella toimimaan, ennen kuin niillä on puukko kurkulla. Ne tarvitsevat Pearl Harbourinsa, vasta sitten ne pääsevät alkuun. Minä joskus pelkään vain sitä, että tuo Pearl Harbour tulee liian myöhään. Stalinin valta-alue ja voimavarat lisääntyvät ja odotettua nopeammassa tahdissa ja nyt ainakin näyttää siltä, että mitä pitemmälle avoin konflikti siirtyy sitä edullisemmaksi tilanne muodostuu Stalinille. Aika työskentelee hänen hyväkseen ainakin niin kauan, kun hän voi ilman sotaa ottaa valtakunnan toisensa jälkeen, kuten ensin Balkanin maat, sitten Kiina ja nyt Vietnamin ehkä huomenna Burman, Korean j.n.e. On varmaankin totta, että mitä suuremmaksi bolshevikkien kolossi murskautuu sitä heterogeenisemmaksi se tulee, ja minä henkilökohtaisesti olenkin sitä mieltä, että bolshevimia ei kukisteta ulkoa tulevalla hyökkäyksellä, vaan se tukahtuu sisäisiin ristiriitoihinsa, mutta se voi kestää vuosikymmeninä ellei vastapuoli kykene paremmin edesauttamaan noiden ristiriitojen syntymisessä, kuin mitä tähän mennessä on tapahtunut.

Suomessa ponnistellaan parhaillaan hallituskysymyksen ympärillä. Siitä voi tulla todellakin sitkeä ja pitkäaikainen kriisi. Tilannetta mutkistaa vielä se, että eräillä porvarillisilla tahoilla on alettu elättää ajatusta kommunistien hallitukseen ottamisesta. Kuten tiedät on sos. dem. puolueen johto niin kuin joukotkin tällaista ajatusta vastaan. Niin hallituskysymyksestä kuin Suomen tilanteesta yleensäkin olisi [?], mutta kun tov. Leskinen saapuu luokseni jo runsaan

viikon kuluttua, niin häneltä saat ensikäden tiedot tilanteesta. Silloin ehkä hallitusjuttukin jo alkaa olla selvillä. Leskisen pitäisi tulla tänne 13. pnä, jolloin saunottelemme yhdessä Tenanderin luona ja evästämme häntä matkalle, joka alkaa 14 pnä. Muuten olen ahkerasti veljeillyt Tenaderin kanssa. Erinomaisen [?] ja miellyttäviä ihmisiä. Vihtyvät täällä hyvin. Lähettivät sinulle ja rouvallesi paljon paljon terveisiä.

Meillä oli suuri ilo tutustua sekä Sinuun että rouvaasi, joka heti ensi silmäyksellä teki sydämellisen ja rakastettavan ihmisen vaikutuksen.

Luonamme on käynyt viime viikkoina kymmenittäin suomalaisia, joukossa paljon yhteisiä tuttaviamme ja kaikki he todistivat yhdestä suusta, että Tokoi pariskunnan matka Suomeen oli ainutkertaisen onnistunut. Te onnistuitte yli kaikkien odotusten valloittamaan suomalaisten sydämet. Samoin silloin kun lähditte täältä, että [?] henkilökohtaisen tuttavuuden jälkeen voi kirjeenvaihtoakin harjoittaa konkreettisemmalta pohjalta. Niinpä tätäkin kirjoittaessani tunnen, että Sinulle voi luottamuksella naputella sisäisiä ailahduksiani sellaisina kuin ne kullakin hetkellä ilmenevät, niistä ei rivien välistä pysty lukemaan enempää kuin mitä niissä todetaan, eikä niitä tulkita väärin.

Sano vaimollesi parhaimmat terveisemme. Toivotamme teille molemmille terveyttä ja kaikkea hyvää. Terveiset myös muille sikäläisille tuttaville.